

NÕUKOGU SOOVITUS,**8. juuli 2014,****milles käsitletakse Prantsusmaa 2014. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Prantsusmaa 2014. aasta stabiilsusprogrammi kohta**

(2014/C 247/09)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 5 lõiget 2,võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta ⁽²⁾, eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järelusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu nõustus 26. märtsil 2010 komisjoni ettepanekuga käivitada uus tööhõive ja majanduskasvu strateegia, s.o strateegia „Euroopa 2020”, mis põhineb majanduspoliitika tõhustatud koordineerimisel ning keskendub esmatähtsatele valdkondadele, kus on vaja võtta meetmeid Euroopa jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime potentsiaali suurendamiseks.
- (2) Nõukogu võttis 13. juulil 2010 komisjoni ettepanekute põhjal vastu soovitusel liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta ajavahemikuks 2010–2014 ning 21. oktoobril 2010 otsuse liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta ⁽³⁾; mõlemat dokumenti koos nimetatakse koordsuunisteks. Liikmesriike kutsuti üles võtma koordsuuniseid arvesse oma majandus- ja tööhõivepoliitikas.
- (3) Liikmesriikide riigipead ja valitsusjuhid võtsid 29. juunil 2012 vastu majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe, millega nähakse ette sidus raamistik meetmete võtmiseks liikmesriikide, ELi ja euroala tasandil, kasutades selleks kõiki võimalikke hoobasid, vahendeid ja poliitikaid. Nad otsustasid, milliseid meetmeid võtta liikmesriikide tasandil, eelkõige väljendades täielikku pühendumust strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisele ja riigipõhiste soovitusel rakendamisele.

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

⁽³⁾ Kehtivad 2014. aastal vastavalt nõukogu 6. mai 2014. aasta otsusele 2014/322/EL liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta 2014. aastaks (ELT L 165, 4.6.2014, lk 49).

- (4) Nõukogu võttis 9. juulil 2013 vastu soovitusel⁽¹⁾ Prantsusmaa 2013. aasta riikliku reformikava kohta ja esitas arvamuse Prantsusmaa ajakohastatud stabiilsusprogrammi (2012–2017) kohta. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 473/2013⁽²⁾ esitas komisjon 15. novembril 2013 arvamuse Prantsusmaa 2014. aasta eelarvekava kohta.
- (5) Komisjon võttis 13. novembril 2013 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2014) algust. Samuti võttis komisjon 13. novembril 2013 määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles nende liikmesriikide hulgas, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida, nimetati ka Prantsusmaad.
- (6) Euroopa Ülemkogu kiitis 20. detsembril 2013 heaks finantsstabiilsuse tagamise ja eelarve konsolideerimise prioriteedid ning majanduskasvu hoogustamise meetmed. Ülemkogu toonitas vajadust saavutada diferentseeritud ja majanduskasvu soodustav eelarve konsolideerimine, taastada tavapärase majandusele laenuandmise tingimused, edendada majanduskasvu ja konkurentsivõimet, tegeleda töötuse probleemiga ja majanduskriisi sotsiaalsete tagajärgedega ning moderniseerida avalikku haldust.
- (7) Komisjon avaldas 5. märtsil 2014 määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Prantsusmaa suhtes läbi viidud põhjaliku analüüsi tulemused. Komisjoni analüüsi põhjal võib järeldada, et Prantsusmaal esineb jätkuvalt makromajanduslik tasakaalustamatus, mis nõuab erijärelevalvet ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid. Meetmeid tuleb võtta pidevalt seoses kaubandusbilansi ja konkurentsivõime halvenemise ning valitsemissektori kõrge võlataseme tagajärgedega.
- (8) Komisjon esitas 5. märtsil 2014 soovitusel, et Prantsusmaa teeks täiendavaid jõupingutusi ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohase nõukogu soovitusel täielikuks järgimiseks.
- (9) Prantsusmaa esitas 7. mail 2014 nii oma 2014. aasta riikliku reformikava kui ka 2014. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.
- (10) 2014. aasta stabiilsusprogrammis esitatud eelarvestrateegia eesmärk on korrigeerida ülemäärane eelarvepuudujääk 2015. aastaks ja saavutada keskpika perioodi eesmärk 2017. aastaks. Stabiilsusprogrammis on kinnitatud eelmist keskpika perioodi eesmärki – struktuurselt tasakaalustatud eelarve –, mis on stabiilsuse ja kasvu paktiga nõutust rangem. Stabiilsusprogrammiga on kavas viia eelarvepuudujääk 2015. aastal 3%-ni SKPst, mis ületab nõukogu 21. juuni 2013. aasta soovitusel seatud eesmärgi. Pärast seda on kavandatud (ümberarvutatud) iga-aastane edasimineku keskpika perioodi eesmärgi suunas aeglasem kui miinimumnõudena ettenähtud 0,5% SKPst. Kokkuvõttes on stabiilsusprogrammis sätestatud eelarvestrateegia eesmärk vaid osaliselt kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega. Stabiilsusprogrammis on prognoositud, et valitsemissektori võlg saavutab tipptaseme 2014. ja 2015. aastal, mil see on 95,6% SKPst, ning hakkab seejärel langema, jõudes 2017. aastal 91,9% protsendini. Stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2014. aasta puhul realistlik ja 2015. aasta puhul veidi optimistlik – prognoositakse, et SKP kasvab sel ja järgmisel aastal vastavalt 1,0% ja 1,7%, võrreldes komisjoni talituste 2014. aasta kevadprognoosis esitatud 1,0% ja 1,5%-ga. Riigi rahanduse kõrgem sõltumatu nõukogu (pr k Haut Conseil des Finances Publiques) avaldas 2014. aasta aprillis arvamuse stabiilsusprogrammi makromajandusliku stsenaariumi kohta. Stabiilsusprogrammis kirjeldatakse mitmeid lisameetmeid 2014. aastaks, mille hulgas on ministeeriumide eraldiste tühistamine vastuvõetava lisaelarvega ja valitsuse väljakuulutatud 50 miljardi eurose säästuplaani esimesed tulemused.

Selle põhjal ja võttes arvesse ka asjaolu, et eelarvet konsolideeriti 2013. aastal rohkem kui komisjoni soovitusel väljaandmise ajal eeldati, saab stabiilsusprogrammi üldjoontes pidada komisjoni soovitusel arvesse võtvaks. Eelarve konsolideerimise meetmed ei ole piisavalt üksikasjalikud, et veenvalt tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimine 2015. aastal, mida kinnitab ka komisjoni prognoos, et järgmisel aastal on puudujääk 3,4% SKPst ja et struktuuriline kohandamine ei saavuta kaugeltki nõukogu soovitatud taset.

⁽¹⁾ ELT C 217, 30.7.2013, lk 27.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 473/2013 euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta (ELT L 140, 27.5.2013, lk 11).

Lisaks sellele on oht, et majanduskasv võib osutada eeldatust väiksemaks, mis mõjutab omakorda valitsuse eesmärkide saavutamist. Osa stabiilsusprogrammis esitatud täiendavatest meetmetest 2014. aastaks ei ole veel vastu võetud ja 2015. aastaks kavandatud säästmise maht on väga suur. Komisjoni prognoosile tuginedes jääb eelarve konsolideerimine ajavahemikul 2013–2014 0,2 protsendipunktiga SKPst miinusesse, kui pidada silmas struktuurse eelarvepositsiooni (korrigeeritud) muutust, ja vähemalt 0,1 protsendipunktiga SKPst, kui pidada silmas nõukogu soovitusel esitamise ajal vajalikuks peetud meetmete mahtu. Lähtudes stabiilsusprogrammile antud hinnangust ja komisjoni prognoosist ning toimides kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1466/97, on nõukogu arvamusele, et eelarvestrateegiat toetavaid meetmeid tuleb rohkem täpsustada ning et teha tuleb veel jõupingutusi nõukogu määruse täitmiseks ja selleks, et pärast seda tagada asjakohane edasimineku keskpiika perioodi eesmärgi suunas. Eelkõige tuleks täiendavaid meetmeid täpsustada 2014. aasta kohta kavandatavas eelarve muutmise seaduses.

- (11) Võttes arvesse püsivalt suurt ja kasvavat valitsemissektori võlga ning asjaolu, et ülemäärane eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaega on pikendatud 2015. aastani, on veelgi olulisem, et 2014. aasta eelarvet rakendatakse rangelt ja 2015. aastal tehtaks ulatuslikke jõupingutusi eelarve konsolideerimiseks. Eelkõige peaksid avaliku sektori kulud kasvama palju aeglasemalt kui eelnevatel aastatel, nagu on kavandanud valitsus. Seetõttu on vaja veelgi täpsustada kulude vähendamise strateegiat, intensiivistades käimasolevat avaliku sektori kulude läbivaatamist ja vaadates vajaduse korral ümber ka valitsuse tegevuse piirid. Lühikeses perspektiivis ei õnnestu märkimisväärset kokkuvõtet saavutada ilma oluliselt vähendamata sotsiaalkindlustuskulude kasvu, mis moodustavad ligi poole avaliku sektori kuludest.

See eeldab tervishoiu- ja pensionikulude kärpimist, näiteks julgemalt iga-aastaste tervishoiukulude sihtide seadmise ning pensionide ja muude sotsiaaltoetuste ajutise külmutamise teel, nagu valitsus praegu kavandab teha. Lisaks peaks kavandatav uus detsentraliseerimise seadus ühtlustama erinevad haldustasandid Prantsusmaal, mis aitaks ära hoida haldustegevuse kattumist ning saavutada täiendavat sünergia, suurendada tõhusust ja kokkuvõtet eri haldustasandite ühendamise või ära kaotamise teel. Sellega seoses tuleb märkida, et stabiilsusprogrammis esitatud struktuurireformid jõustuvad alles keskpiika perioodi jooksul, kuigi kavandatud ajakava on pärast stabiilsusprogrammi esitamist ettepoole toodud, ja nende rakendamisele on seotud märkimisväärsed riskid. Ka kontrolli kohalike omavalitsuste kulude üle tuleks tugevdada, sh pannes piiri kohalike omavalitsuste maksutulu iga-aastasele kasvule, võttes arvesse mitmete kohalikele maksudele kehtivaid ülemmäärasid ja samal ajal viia järjekindlalt ellu plaani vähendada keskvalitsuselt saadavat toetust. Lisaks sellele, et kokkuvõtet on vaja saavutada lühema aja jooksul, on murekoht ka riigi rahanduse jätkusuutlikkus pikaajalises perspektiivis.

Kuigi avaliku sektori tervishoiukulud on viimastel aastatel kontrolli all hoitud, tuleb tervishoiusüsteemi kulutõhususe parandamiseks täiendavaid jõupingutusi teha. Eelkõige on vaja rakendada lisameetmeid kulude piiramiseks, kuna keskmises ja pikas perspektiivis on tervishoiusüsteemis oodata kulude olulist kasvu. Tõhusust tuleks suurendada sellistes valdkondades nagu ravimi- ja halduskulud, aga ka haiglaravi. Lõpetuseks, 2013. aasta detsembris võeti vastu pensionireform, mille eesmärk on tagada süsteemi jätkusuutlikkus pikas perspektiivis. Pensionireformist aga ei piisa süsteemi puudujäägi, eeskätt riigiametnike ja mõnede riigi kontrolli all olevate äriühingute töötajate pensionifondide puudujäägi kõrvaldamiseks ning kokkuvõttes vähendavad Prantsusmaa ametiasutuste prognooside kohaselt uued pensionimeetmed süsteemi kogupuudujääki ainult poole võrra 0,5 %-ni SKPst 2020. aastaks. Lisaks on suur oht, et kohanduse maht võib muududa, kuna nende prognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium võib osutada liiga optimistlikuks. Asja loodud pensionide järelevalve komitee (pr k Comité de suivi des retraites) peaks tagama, et süsteemi puudujääk järk-järgult kõrvaldatakse.

- (12) Prantsusmaa kuulub nende liikmesriikide hulka, kus tööjõukulud on kõige suuremad. Tööjõu suur maksukoormus vähendab eelkõige ettevõtete kasumlikkust ja koormab tööhõivet. Selleks et parandada kulupõhist konkurentsivõimet, on valitsus käivitanud hulga algatusi, et tööjõu maksukoormust vähendada. 2012. aasta detsembris võeti vastu konkurentsivõime ja tööhõive maksusoodustus (CICE), mis kujutab endast tööjõukulude vähendamist palkade puhul, mis jäävad allapoole 2,5-kordse miinimumpalga piiri. 2014. aasta

jaanuaris teatati tööjõukulude vähendamisest veel 10 miljardi euro võrra „vastutuse võtmise ja solidaarsuspakti” osana. Need kaks meetet annavad kokku 30 miljardit eurot ehk 1,5% SKPst, mis vastab ettevõtete maksukoormuse kasvule aastatel 2010–2013 ning mis vähendaks ainult poole võrra vahet Prantsusmaa ja euroala keskmise vahel tööandjate sotsiaalkindlustusmaksete taseme osas. Peale selle saavad ekspordivad ettevõtjad, kes tavaliselt maksavad suurt palka, CICEst vähem kasu kui ettevõtjad, kes ei ekspordi, mis vähendab selle meetme mõju konkurentsivõime suurendamisele. Vastutuse võtmise ja solidaarsuspakt sisaldab tööjõukulude vähendamist madalate palkade puhul ja ühte meetet, mis on mõeldud palkade jaoks, mis jäävad 1,6- ja 3,5-kordse miinimumpalga vahemikku. Viimasel meetmel, mis peaks jõustuma 2016. aastal, oleks otsesem mõju ekspordivatele ettevõtjatele. Palgakujundus Prantsusmaal kipub viima palgastruktuuri moonutamiseni ja piirama ettevõtete võimalusi majandusliku olukorra halvenedes palkasid kohandada. Sotsiaalkaitse rahastamise kõrgem nõukogu (pr k Haut Conseil du financement de la protection sociale) on hinnanud seda, millist mõju avaldavad tööhõivele erinevaid sotsiaalmaksevastusi hõlmavad stsenaariumid, kuid nende mõju palkade kujunemisele ja konkurentsivõimele ei ole eriti uuritud.

Kuigi miinimumpalka saavatele töötajatele on ette nähtud ulatuslikke maksevastusi, on miinimumpalgaga tööjõu kulud siiski suured. Need maksevastused aitasid kaasa tööjõukulude piiramisele 2013. aastal, mis on positiivne, kuid miinimumpalka tase Prantsusmaal on endiselt kõrge, võrreldes teiste liikmesriikidega. Miinimumpalka tuleks seetõttu edasi arendada viisil, mis toetaks konkurentsivõimet ja töökohtade loomist. Prantsusmaal on vähe erandeid seadusega ettenähtud miinimumpalgast ja teha saaks täiendavaid jõupingutusi, et vähendada tööjõukulusid kaitsetumate elanikerühmade puhul.

- (13) Globaalsel tasandil on Prantsusmaa rahvusvahelistes ettevõtluskeskkonna edetabelites langenud. Kuigi 2013. juulis käivitatud lihtsustamisalgatuse raames on tehtud jõupingutusi, et ettevõtjate ja haldusametite suhteid parandada, tuleb ettevõtluskeskkonda siiski veel soodsamaks muuta. Peale selle tuleb hulk lihtsustamisplaanis kavandatud meetmeid veel välja töötada ja rakendada. Eriti tuleks tähelepanu pöörata tööseadustiku normidele ja raamatupidamiseeskirjadele, mis on seotud ettevõtete suurusega ja takistavad Prantsusmaa ettevõtete kasvamist. Need normid võivad olla põhjuseks, miks VKEdel on raske kasvada nii suureks, et nad saaksid ekspordida ja uuendusi sisse viia. Poliitikaalgatused, mille eesmärk on suurendada erasektori äriühingute kulutusi teadus- ja arendustegevusele ning edendada innovatsiooni, eelkõige teadusuuringutega seotud maksusoodustus ja konkurentsivõimekeskused, on siiani vastakaid tulemusi andnud. Tööstussektori osakaalu vähenemine Prantsusmaa erasektoris on eraettevõtete puhul viinud teadus- ja arendustegevusega seotud kulutuste püsimiseni endisel tasemel, hoolimata sellest, et ettevõtete tasandil on tehtud märkimisväärsed pingutusi. Selle tagajärjel finantseeritakse suur osa teadus- ja arendustegevusega seotud kulutustest riigi rahast, kas otse riiklikult rahastatud teadustööna või kaudselt toetuste kaudu. Olemasolevaid vahendeid tuleks tõhusamaks muuta, et suurendada eraettevõtete kulutusi teadus- ja arendustegevusele ja edendada innovatsiooni erasektoris. Eriti tuleks konkurentsivõimekeskustele eraldatud vahendeid paremini kasutada mastaabisäästu suurendamiseks ja innovatsiooni levitamise parandamiseks. Lisaks võiks selle poliitika tõhusust suurendada, võimaldades neil keskustel muutuda tõelisteks ettevõtete võrgustikeks, mille positiivne mõju kanduks üle ka mujale. Lõpetuseks, teadusuuringutega seotud maksusoodustuse kulu jõuab prognooside kohaselt 2014. aastal 5,8 miljardi euroni (peaaegu 0,3% SKPst). Olenemata selle meetme kulukusest ei ole läbi viidud järeldamist selle mõju kohta teadus- ja arendustegevusele, võttes arvesse viimaseid reforme.
- (14) Kuigi teatavate kutsealade puhul (nt veterinaarid, raamatupidajad) on õigusliku vormiga, osalusnõuetega ja tasudega seotud tõkked kõrvaldatud ning hiljutise tarbimiseadusega võeti vastu uued meetmed konkurentsivõime parandamiseks, on mõnedele kutsealadele sisenemine ja nende praktiseerimine endiselt küllaltki raske (nt taksojuhid, tervise sektor, notarid ja õiguselukutsed laiemalt). Paljude kutsealade puhul (arstid, apteekrid, jne) takistab kutsealale sisenemise suhtes kohaldatav *numerus clausus* e põhimõte juurdepääsu teenustele ning selle võiks ümber vaadata ilma, et see kahjustaks teenuste kvaliteeti ja ohutust. Tänaeni ei ole koostatud põhjalikku hinnangut selle kohta, kui vajalikud ja proportsionaalsed on reguleeritud kutsealade suhtes kehtivad piirangud. Jaemüügisektoris kehtivad jätkuvalt müügipunkti avamiseks loa taotlemisel koormavad nõuded, mis tulenevad eelkõige linnaruumi planeerimise normidest, ja kahjumiga müügi keeld, mille mõju konkurentsivõimele ja tarbijatele on negatiivne. Siiani ei ole Prantsusmaal vastu võetud konkreetseid meetmeid jaemüügisektoris turule sisenemise tõkete kõrvaldamiseks. Mittekodutarbijate puhul on hakatud järk-järgult loobuma elektri ja gaasi reguleeritud hindadest. Kodumajapidamiste puhul jätkub aga

hindade reguleerimine ning elektri puhul jäävad hinnad alla kulutaseme ja teiste tarnijate juurdepääs turule on piiratud. Energiaühenduste vallas tuleks lõpule viia käimasolevad projektid (eelkõige ühendus Hispaania), et tugevdada elektri- ja gaasiühendusi naaberriikidega. Raudteesektoris takistavad turule sisenemise tõkked jätkuvalt turu tõhusat toimimist. Prantsusmaa ei ole avanud kodumaist reisirongiliikluse turgu konkurentsile, v.a. rahvusvaheliste liinide puhul, kus on vähe uusi turule tulijaid. Prantsusmaa on alustanud raudteesüsteemi reformi, et muuta selle rahastamine jätkusuutlikuks. Seaduseelnõu esitati 2013. aasta oktoobris ja on praegu parlamendi menetluses. Kavandatud meetmete hulka kuulub täieõigusliku taristuettevõtja loomine vertikaalselt integreeritud struktuuri raames, kuhu kuulub ka turgu valitsev ettevõtja. See uus struktuur võib takistada alternatiivsete ettevõtjate juurdepääsu raudteevõrgule.

- (15) Üldine maksukoormus on Prantsusmaal suur ja see kasvab veelgi. 2013. aastal oli maksude suhe SKPsse 45,9%, mis on liidus üks kõrgemaid, ja see on 3,3 protsendipunkti kasvanud sellest ajast saadik, kui 2010. aastal algas eelarve konsolideerimine. Seda arvesse võttes on erikomitee (pr k Assises de la fiscalité) aidanud ette valmistada maksusüsteemi reformi. Siiani on tehtud vähe edusamme seadusega ette nähtud üksikisiku ja ettevõtte tulumaksu määrade alandamisel ja käibemaksu tõhususe suurendamisel. Selle asemel on pikendatud suurtele ettevõtetele kehtestatud ajutise lisamaksu kehtivust kuni 2015. aastani ja selle tagajärjel tõuseb seadusega ettenähtud ettevõtte tulumaksu kogumäär 38,1%-ni (seaduses sätestatud määr 33,3% on juba üks liidu kõrgemaid). Valitsus on teatanud ettevõtete solidaarsussotsiaalmaksude järkjärgulisest kaotamisest („C3S”) ja seaduses sätestatud tulumaksu määra järkjärgulisest vähendamisest 28%-le 2020. aastaks. Selle meetme täpsema ajastuse kohta andmed puuduvad. Viimase aasta jooksul on tehtud ka mõningaid edusamme tulumaksukulude vähendamisel ja ühtlustamisel. Kuigi keskkonnamaksude valdkonnas on toimunud teatav areng (nt järkjärguline CO₂-maksu (pr k *contribution climat energie*) kehtestamine), on keskkonnamaksude osakaal SKPs jätkuvalt väike. Eelkõige tuleb märkida, et aktsiisid ei ole Prantsusmaal seotud inflatsiooniindeksiga ja endiselt kehtivad mõned olulised keskkonnale kahjulikud toetused, nagu näiteks diislikütuse aktsiisi soodusmäär. 2013. aastal ei ole võetud ettevõtete maksustamisega seoses täiendavaid meetmeid võlgnevuse soodustamise kaotamiseks, selleks et ära hoida erasektori võlataseme edasist tõusu.
- (16) Kuigi Prantsusmaal on võetud hulk poliitikameetmeid, jätkus 2013. aastal olukorra halvenemine tööturul ja sellega on seotud suured probleemid. 2013. aastal jätkus tööpuuduse kasv 10,3%-ni (võrreldes 7,5%-ga 2008. aastal). Prantsusmaa tööturg on endiselt killustatud ja ajutiselt töölt alalisele tööle ülemineku võimalusi on vähe (ajutiselt töölt alalisele tööle ülemineku tõenäosus oli 2010. aastal üksnes 10,6% võrreldes liidu keskmise näitajaga 25,9%). Tööhõive kindlustamist käsitlevale kutsealaülesele kokkuleppele tuginedes võeti 2013. aasta mais vastu seadus. Kuigi see reform on samm õiges suunas, on selle mõju siiani olnud ebahütlane. Nimelt on ainult üksikud ettevõtted kasutanud seadusega loodud korda ettevõtte tasandil kokkulepete sõlmimiseks, et muuta töötingimused majandusraskuste korral paindlikumaks. Tegelike vallandamiste arv, mille puhul on kohtusse pöördutud, on aga märkimisväärselt langenud. 2014. aastal toimusid küll läbirääkimised sotsiaalpartneritega töötushüvitiste süsteemi reformi üle, kuid uus kokkulepe tõenäoliselt ei vähenda süsteemi puudujääki oluliselt. Töötushüvitiste süsteemi kogupuudujääk, mis oli 2013. aastal peaaegu 1% SKPst, tingib vajaduse võtta süsteemi jätkusuutlikkuse tagamiseks täiendavaid struktuurimeetmeid. Teatavaid elemente, nagu toetuskõlblikkuse tingimused, hüvitiste järkjärguline vähendamine aja jooksul või palgaasendusmäärad kõrgeimapalgaliste töötajate puhul, kohandati üksnes vähesel määral pärast viimast kokkulepet sotsiaalpartnerite vahel 2014. aasta märtsis ja neid tuleks veelgi enam muuta, et tagada töötamiseks piisavad stiimulid. Tänu järjestikustele pensionireformidele on 55–64-aastaste töötajate tööhõive määr viimase kolme aasta jooksul pidevalt tõusnud.

Tööhõive määr Prantsusmaa eakamate töötajate hulgas (45,6% 2013. aastal) jääb aga oluliselt alla liidu keskmise (4,5 protsendipunkti madalam) ja ainult 55% eakamatest töötajatest Prantsusmaal lähevad pensionile vahetult pärast töötamist (2008–2011). Selle tulemusena on eakamate töötajate töötuse määr viimastel aastatel märgatavalt tõusnud. Seetõttu tuleb tugevdada meetmeid selle elanikerühma töölesobivuse parandamiseks ja vaadata läbi stiimulid, mis julgustaksid neid tööd jätkama või tööle naasma.

- (17) Rahvusvahelise õpilaste õpitulemuslikkuse hindamisprogrammi (PISA) 2013. aasta uuringust selgus, et hariduslik ebavõrdsus Prantsusmaal on Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) riikide hulgas üks suuremaid. Kuuendik Prantsusmaa noortest lahkub haridus- ja koolitusasutustest kvalifikatsiooni saamata. See on eriti murettekitav, kuna noorte töötuse määr oli 2013. aasta lõpus 25,5% ning töötuks jäämise oht oli madalaima kvalifikatsiooniga noorte puhul pea kaks korda suurem. Õpipoisiõppe kavad peaksid olema eelkõige suunatud madalaima kvalifikatsiooniga noortele. Selle probleemiga tegelemisel on mingil määral edasi liigutud – 2013. aasta juulis käivitati kohustusliku hariduse reform ja 2014. aasta märtsis võeti vastu kutsehariduse ja elukestva õppe seadus. Praegu on siiski veel vara hinnata, kas need meetmed aitavad tõhusalt vähendada ebavõrdsust haridussüsteemis, ja uut plaani põhihariduse ülemise astme koolide reformiks, millest teatati 2014. aasta jaanuaris, ei ole veel ellu viidud. Lõpetuseks, üleminek koolist tööle on muutunud sujuvamaks, kuid 2012. aastal vähenes õpipoiste arv ja toetuskavadest hakkasid üha enam kasu saama üliõpilased.
- (18) Komisjon hindas Euroopa poolaasta raames põhjalikult Prantsusmaa majanduspoliitikat. Ta on hinnanud riiklikku reformikava ja stabiilsusprogrammi. Hindamisel on võetud arvesse kõnealuste dokumentide asjakohasust Prantsusmaa eelarve- ja sotsiaal-majanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, aga ka nende vastavust ELi õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust tugevdada liidu üldist majandusjuhtimist, lisades tulevastesse riiklikesse otsustesse ELi tasandi panuse. Euroopa poolaasta raames koostatud komisjoni soovitused kajastuvad allpool esitatud soovitustes 1–7.
- (19) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus⁽¹⁾ selle kohta kajastub eelkõige soovituses 1.
- (20) Nõukogu on komisjoni põhjalikust analüüsist ja hindamisest lähtudes riikliku reformikava ja stabiilsusprogrammi läbi vaadanud. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud nõukogu soovitused kajastuvad allpool esitatud soovitustes 1 kuni 6.
- (21) Komisjon on Euroopa poolaasta raames analüüsinud ka euroala kui terviku majanduspoliitikat. Sellele tuginedes on nõukogu esitanud konkreetsed soovitused liikmesriikidele, mille rahaühik on euro⁽²⁾. Riigina, mille rahaühik on euro, peaks ka Prantsusmaa tagama nende soovituste täieliku ja õigeaegse rakendamise,

SOOVITAB Prantsusmaal võtta ajavahemikus 2014–2015 järgmisi meetmeid:

1. Tugevdada 2014. aastal eelarvestrateegiat, muuhulgas täpsustades üksikasjalikult selleks 2014. aastal ja edaspidi võetavaid meetmeid, et tagada ülemäärase puudujäägi korrigeerimine jätkusuutlikul viisil 2015. aastaks, viies ellu nõukogu poolt ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse käigus antud soovituses nimetatud struktuurilised kohandused. Eelarve püsiv tasakaalustamine nõuab põhjalike struktuurireformide veenvat rakendamist, et suurendada kohandamisvõimet ning edendada majanduskasvu ja töökohtade loomist. Pärast ülemäärase puudujäägi korrigeerimist püüda teha igal aastal vähemalt 0,5% SKPst struktuuriline kohandus keskpika perioodi eesmärgi suunas, heades majandustingimustes või juhul, kui seda on vaja, et tagada võlareegli täitmine, veelgi rohkem, et valitsemissektori kõrge võlatase näitaks püsivat kahanemistendentsi. Teha rohkem jõupingutusi tõhususe suurendamiseks kõigis valitsemissektori allsektorites, sh vaadates vajaduse korral ümber valitsuse tegevuse

⁽¹⁾ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 141.

piirid. Eriti oluline on astuda samme sotsiaalkindlustuskulude kasvu oluliseks vähendamiseks alates 2015. aastast nagu kavandatud, seades julgemalt iga-aastaseid tervishoiukulude sihte, võttes pensionikulud kontrolli alla ning ühtlustades pere- ja eluasemetoetuseid. Kehtestada käimasolevale detsentraliseerimisprotsessile selge ajakava ja astuda esimesed sammud 2014. aasta detsembriks, eesmärgiga kõrvaldada haldustegevuse dubleerimine, soodustada kohalike omavalitsuste ühinemist ja täpsustada iga kohaliku omavalitsuse tasandi vastutusala. Tugevdada stiimuleid kohalike omavalitsuste kulutuste ratsionaalsemaks tegemiseks, pannes piiri kohalike omavalitsuste maksutulu iga-aastasele kasvule, vähendades samal ajal keskvalitsuselt saadavat toetust. Lisaks sellele, et kokkuvõttes on vaja saavutada lühikeses perspektiivis, astuda samme keskmises ja pikas perspektiivis oodatava riiklike tervishoiukulude suurenemise piiramiseks, sh ravimikulude valdkonnas, ning võtta täiendavaid meetmeid pensionisüsteemi tasakaalustamiseks jätkusuutlikul viisil ja hõlmates kõiki skeeme, kui see on vajalik ja valdkondades, kus see on vajalik, hiljemalt 2020. aastaks, pöörates erilist tähelepanu kehtivatele eriskeemidele ja täiendavatele skeemidele.

2. Tagada, et ettevõtete tulumaksusoodustusest (pr k *crédit d'impôt compétitivité emploi*) tulenev tööjõukulude vähenemine jätkub. Võtta meetmeid, et veelgi alandada tööandjate sotsiaalkindlustusmaksleid vastavalt vastutuse võtmise ja solidaarsuse paktis võetud kohustustele, tagades, et muud meetmed ei pärsiks selle mõju ja et praegu kavandatud eesmärkidest kinni peetakse. Hinnata täiendavalt sotsiaalkindlustusmaksleid vabastuste majanduslikku mõju, pöörates tähelepanu tööhõivele, palkade arengule ja konkurentsivõimele ning võtta vajadusel asjakohaseid meetmeid. Vähendada veelgi, eelarveneutraalsel viisil, tööjõukuluid palgaskaala alumise osa puhul, eelkõige tööandjate sotsiaalkindlustusmaksleid suunatud alandamise teel, võttes arvesse erinevaid palgatoetuste süsteeme.
3. Lihtsustada äriühingute haldus- ja maksunorme ning raamatupidamiseeskirju ning võtta konkreetseid meetmeid valitsuse töös oleva lihtsustamiskava rakendamiseks 2014. aasta detsembriks. -Kõrvaldada äriühingute kasvult regulatiivsed takistused, vaadates eelkõige läbi ettevõtte suurusega seotud kriteeriumid, et vältida künniste kehtestamise mõju. Astuda samme innovatsioonipoliitika lihtsustamiseks ja selle tõhususe suurendamiseks, nimelt hinnates teadusuuringute maksuvabastust (pr k *crédit d'impôt recherche*), võttes arvesse viimaseid reforme, ja vajaduse korral seda kohandades. Tagada, et vahendeid eraldatakse eelkõige kõige tõhusamatele konkurentsivõimekeskustele ja et nende abil edendatakse keskustes loodavate uuenduste majanduslikku mõju.
4. Kõrvaldada reguleeritud kutsealadele ja nende praktiseerimisele juurdepääsu põhjendamatud piirangud ning vähendada kutsealale sisenemise kulusid ja edendada konkurentsi reguleeritud teenuste pakkumisel. Võtta täiendavaid meetmeid, et vähendada jaemüügi sektori toimimist mõjutavat regulatiivset koormust, eelkõige lihtsustades müügipunktide avamisloa andmist ja kaotades kahjumiga müügi keelu. Säilitades kaitsete elanikerühmadele taskukohased tingimused, tagada, et kodumajapidamiste reguleeritud gaasi ja elektri hinnad oleksid kehtestatud sobival tasemel, mis ei ole takistuseks konkurentidele. Tugevdada elektrienergia ja gaasi ühendusvõimsust Hispaaniaga, eelkõige suurendada gaasi ühendusvõimsust nii, et integreerida Pürenee poolsaare gaasiturg täielikult Euroopa turuga. Raudteesektoris tagada uue ühtse taristuettevõtja sõltumatus turgu valitsevast ettevõtjast ja astuda samme selleks, et avada kodumaine reisijatevedu konkurentidele, tagades kooskõla tulevaste direktiivide sätete ja nendes kindlaks määratava ajakavaga.
5. Vähendada tööjõu maksukoormust ning teha rohkem jõupingutusi maksusüsteemi lihtsustamiseks ja selle tõhustamiseks. Selleks tuleb 2015. aasta eelarvega alustades võtta meetmeid selleks, et: vabaneda ebatõhusatest üksikisiku ja ettevõtte tulumaksukuludest, tuginedes uuematele hinnangutele ja erikomitee Assises de la fiscalité algatusele, vähendades samas seaduses sätestatud maksumäärasid; võtta ettevõtete maksustamisega seoses täiendavaid meetmeid võlgnevuse soodustamise kaotamiseks; laiendada maksubaasi, eeskätt tarbimismaksude puhul; järk-järgult kaotada keskkonnale kahjulikud toetused.
6. Astuda lisaamme tööturu jäikuse piiramiseks, eelkõige võtta meetmeid töökoha säilitamise lepingute (pr k *accords de maintien de l'emploi*) tingimuste reformimiseks, et raskustes ettevõtted neid rohkem kasutaksid. Võtta täiendavaid meetmeid, et reformida töötushüvitiste süsteemi koostöös sotsiaalpartneritega, selleks et tagada selle jätkusuutlikkus ja pakkuda samal ajal asjakohaseid stiimuleid tööle naasmiseks. Tagada, et eakamad töötajad saaksid piisavat nõustamist ja koolitust ning hinnata ümber konkreetset neile mõeldud töötushüvitise korraldus, võttes arvesse nende olukorda tööturul.

7. Liikuda kutsehariduse ja koolituse moderniseerimise poole, viia ellu kohustusliku hariduse reform ja võtta lisa-meetmeid haridusliku ebavõrdsuse vähendamiseks, tugevdades eelkõige haridussüsteemist varase lahkumisega seotud meetmeid. Tagada, et aktiivsed tööturumeetmed toetaksid sisuliselt kõige kaitsetumaid elanikerühmasid. Parandada üleminekut koolist tööle, eelkõige tõhustades meetmeid õpipõisiõppe edasiseks arendamiseks, pöörates erilist tähelepanu madala kvalifikatsiooniga inimestele.

Brüssel, 8. juuli 2014

Nõukogu nimel

eesistuja

P. C. PADOAN
